

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Szkole Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Pracownik szkoły traktuje małoletnich uczniów z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Pracownik placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów Szkoły Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1.

1. **Pracownikiem** Szkoły Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach jest każda osoba zatrudniona na umowę o pracę/umowę cywilnoprawną.
2. **Małoletni** każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. **Opiekunem małoletniego** jest osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. **Krzywdzenie małoletniego** – każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica/opiekuna prawnego, pracownika szkoły lub rówieśnika, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny małoletniego. Przyjmuje formy przemocy fizycznej, emocjonalnej/psychicznej, seksualnej, zaniedbania.
5. **Przemoc fizyczna** - działanie wobec małoletniego, które powoduje urazy na jego ciele, m.in. bicie go, w tym klapsy, policzkowanie, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu, przypalanie papierosem. Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
6. **Przemoc emocjonalna/psychiczna** – naruszanie godności osobistej ukierunkowanej na wyrządzenie szkody psychicznej poprzez m.in. poniżanie, wyzywanie, wyśmiewanie, krytykowanie, straszenie, emocjonalne odrzucanie, lekceważenie, zastraszanie, nieposzanowanie potrzeb, nadmierne wymagania w stosunku do wieku i możliwości psychofizycznych małoletniego. Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
7. **Przemoc seksualna** – każde zachowanie osoby dorosłej, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia potrzeb kosztem małoletniego. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
8. **Zaniedbanie** - głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z małoletnim do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania

zainteresowania, w jaki sposób małoletni spędza wolny czas, jaki ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby.

9. **Przemoc rówieśnicza** - wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji. Formy przemocy rówieśniczej: fizyczna (bicie, szarpanie, popychanie, niszczenie rzeczy, zabieranie i wymuszanie pieniędzy, plucie, kopanie, zmuszanie do wykonywania poniżających, ośmieszających czynności, w tym seksualnych), słowna (przezywanie, ubliżanie, wyśmiewanie, grożenie, prowokowanie poprzez np. robienie min lub wyrażanie różnych opinii), relacyjna (wykluczenie z grupy rówieśniczej, namawianie innych do odrzucenia ofiary, rozpowszechnianie plotek), cyberprzemoc (nękanie, straszenie, ośmieszanie poprzez wysyłanie wiadomości oraz komentarzy; umieszczanie lub rozpowszechnianie kompromitujących treści, zdjęć, filmów w Internecie).
10. **Dane osobowe małoletniego**, to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację go.
11. **Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich** – wyznaczony przez dyrektora Szkoły Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach placówki pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Standardów ochrony małoletnich.
12. **Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci** - wyznaczony przez dyrektora Szkoły Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu i bezpieczeństwem dzieci w sieci.
13. **Zespół interwencyjny** - grupa złożona z pedagoga/psychologa, wychowawcy, wybranych nauczycieli podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy małoletniemu dotkniętemu problemem krzywdzenia.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

§ 2.

1. Pracownicy Szkoły Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletniego.
2. Szkoła opracowuje obszary szacowania ryzyka redukując ryzyko w zakresie zagrożeń zidentyfikowanych - załącznik nr 6
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy podejmują rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
4. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan małoletniego.
5. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji dorosły – małoletni i małoletni – małoletni ustalone w placówce.
6. Jeżeli zagrożone jest życie i zdrowie małoletniego, wzywają pogotowie ratunkowe i policję oraz postępują zgodnie z zaleceniami służb.

7. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w Szkole Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach,:

- Pedagog szkolny – p. Anita Rybak- Gabinet pedagoga znajduje się na I piętrze w sali nr 15. Z pedagogiem można kontaktować się:

- Telefonicznie: nr tel 048 818552779, mailowo: spbrzeziny@op.pl

- Dyrektor szkoły p. Krystyna Jędryszka - Gabinet dyrektora: parter budynku, pokój nr 4.

- Godziny pracy: codziennie w godz. 7⁰⁰ – 15⁰⁰

- Z dyrektorem można kontaktować się: telefonicznie: 818552779, mailo: spbrzeziny@op.pl

8. W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego proszę zostawić zawiadomienie o przemocy pierwszemu spotkanemu pracownikowi szkoły.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia małoletniego

W sytuacji gdy małoletni jest krzywdzony przez rodzica/opiekuna/inną osobę dorosłą

§ 3.

W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia lub posiadania informacji, że małoletni jest krzywdzony przez rodzica/opiekuna/inną osobę dorosłą, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej (załącznik nr 1) i przekazania uzyskanej informacji wychowawcy/ pedagogowi/psychologowi/ dyrektorowi szkoły.

§ 4.

1. Pedagog/psycholog wzywa opiekunów małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Pedagog/psycholog powinien sporządzić opis sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego na podstawie rozmów z uczniem i rodzicami.
3. Pomoc małoletniemu zawiera wskazania dotyczące:
  - a. podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
  - b. wsparcia, jakie placówka zaoferuje małoletniemu;
  - c. zaproponowania rodzicowi/opiekunowi prawnemu specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.
4. Dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny opracowujący plan pomocy małoletniemu, z którym zapoznaje pracowników szkoły.
5. Pracownicy szkoły wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne oraz monitorują je.

§ 5.

1. Pedagog/psycholog/dyrektor szkoły informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez placówkę podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, zespół interdyscyplinarny – procedura „Niebieska Karta” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
2. Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga/psychologa/dyrektora szkoły – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego oraz przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do zespołu interdyscyplinarnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"

W sytuacji gdy małoletni jest krzywdzony na terenie szkoły przez pracownika:

§ 6.

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do małoletniego, ma obowiązek interwencji. Informuje o zajściu dyrektora szkoły, który przeprowadza z pracownikiem rozmowę. Ustala z nim zasady eliminujące nieodpowiednie zachowania i sporządza notatkę służbową ze spotkania.
2. Każdymałoletni, które doświadczy krzywdzenia przez pracownika szkoły ma prawo do poinformowania dyrektora szkoły lub pedagoga/psychologa/wychowawcę/nauczyciela, który sporządza opis sytuacji małoletniego w oparciu o przeprowadzoną z nim rozmowę oraz z innymi osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie. Dalszy tok postępowania wskazany w punkcie poprzedzającym.
3. Dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny opracowujący plan pomocy małoletniemu.
Zespół zapoznaje z nim dyrektora i pracowników szkoły.
4. Pracownicy szkoły wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne oraz monitorują je.
5. Gdy zaplanowane działania nie przynoszą rezultatu, dyrektor podejmuje działania wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.
6. Dyrektor, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa, oprócz w/w, wszczyna procedury zewnętrzne: zawiadamia policję lub prokuraturę.
7. Plan pomocy małoletniemu musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami i musi zapewniać małoletniemu poczucie bezpieczeństwa oraz poszanowania jego godności.

W sytuacji gdy uczeń jest krzywdzony na terenie szkoły przez innego ucznia/uczniów – przemoc rówieśnicza:

§ 7.

1. W przypadku zgłoszenia pracownikowi szkoły przemocy rówieśniczej sprawa jest kierowana do pedagoga/psychologa szkolnego/wychowawcy.

2. Należy odizolować małoletniego pokrzywdzonego od krzywdzącego/krzywdzących i zadbać o ich bezpieczeństwo.
3. Z małoletnim pokrzywdzonym pedagog/psycholog/wychowawca/dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę, udzielając mu wsparcia.
4. Z małoletnim krzywdzącym pedagog/psycholog/wychowawca/dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie oraz informuje o konsekwencjach.
5. Pedagog/psycholog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy powiadamiają rodziców/opiekunów prawnych małoletniego krzywdzonego oraz rodziców/opiekunów prawnych małoletniego krzywdzącego.
6. Dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny opracowujący plan pomocy małoletniemu krzywdzonemu oraz krzywdzącemu. Zespół zapoznaje z nim dyrektora oraz pracowników szkoły.
7. Pracownicy szkoły wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne i monitorują je.
8. W sytuacji gdy sprawca dopuścił się czynu karalnego powiadamiany jest dyrektor szkoły, a ten zawiadamia policję lub sąd rodzinny.
9. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać małoletniemu poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.
10. Zawsze przeprowadzając wyżej opisaną procedurę, zespół bierze pod uwagę incydentalność/powtarzalność zachowania sprawcy, analizuje pozycję pokrzywdzonego, sprawcy i świadka, bierze pod uwagę sytuację w kontekście środowiska rodzinnego, rówieśniczego pokrzywdzonego i sprawcy.

§ 8.

1. Z przebiegu interwencji sporządza się notatkę służbową, której wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
2. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informacje o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania ich w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. Wykaz spraw, podjętych na terenie szkoły, związanych z ochroną dzieci przechowuje powołana przed dyrektora Szkoły Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony dzieci.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

§ 9.

1. Dane osobowe podlegają ochronie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Szkoła Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach zapewnia najwyższe standardy ich ochrony.
2. Dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

3. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, i zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
4. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku małoletniego stanowi punkt III. Kwestionariusza osobowego ucznia.

§ 10.

1. Pracownikowi placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu małoletniego) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik placówki może skontaktować się z opiekunem małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział V

Zasady dostępu dzieci do Internetu

§ 11.

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
2. Placówka zapewnia dostęp do Internetu:
  - a. pod nadzorem nauczyciela na zajęciach z informatyki;
  - b. za pomocą sieci wifi placówki, po podaniu hasła.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela, nauczyciel ma obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciel czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas zajęć.
4. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci przeprowadza z uczniami cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści (treści pornograficzne, nielegalne oprogramowanie, oprogramowanie potencjalnie szkodliwe), które dostały się do komputerów, z których korzystają uczniowie, osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci ujawnia je i zgłasza dyrektorowi oraz pedagogowi/psychologowi.
6. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci zabezpiecza dowody celem identyfikacji sprawcy.
7. Zespół interwencyjny zawiadamia rodziców sprawcy, pokrzywdzonego. Podejmuje działania i środki dyscyplinarne wobec sprawcy. Obejmuje też pomocą i wsparciem poszkodowanego.

8. W zależności od powagi czynu dyrektor zawiadamia policję, sąd rodzinny lub prokuraturę.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

§ 12.

1. Dyrektor uzyskał o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz zaświadczenie o niekaralności.
2. Dyrektor zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
  - a. rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci;
  - b. procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia;
  - c. odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji.
3. Każda osoba prowadząca warsztaty lub zajęcia na terenie szkoły, a niebędąca pracownikiem Szkoły Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach, składa oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci.

Rozdział VII

Zasady bezpiecznych relacji personel szkoły – małoletni

§ 13.

1. Szkoła oferuje uczniom edukację w zakresie praw małoletniego oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
2. Wszyscy pracownicy szkoły znają treść dokumentu Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stosują je w codziennej pracy.
3. Dyrektor szkoły monitoruje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.
4. Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z uczniami kierują się następującymi zasadami
  - a. osoba dorosła/pracownik szkoły szanuje małoletniego ucznia;
  - b. osoba dorosła/pracownik szkoły uwzględnia indywidualne potrzeby małoletniego ucznia;
  - c. osoba dorosła/pracownik szkoły nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec małoletniego;
  - d. osoba dorosła/pracownik szkoły w żaden sposób nie dyskryminuje małoletniego;
  - e. osoba dorosła/pracownik szkoły nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec małoletniego.
5. W szczególnych uzasadnionych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika szkoły w celu przerwania zachowań małoletniego, które zagrażają życiu i

zdrowiu jego samego lub innych. Jednocześnie szkoła dba o nietykalność cielesną małoletniego.

Rozdział VIII

Edukacja małoletnich i rodziców w zakresie praw małoletniego oraz ochrony przed zagrożeniem przemocą i wykorzystywaniem

§ 14.

1. W każdej klasie odbywają się zajęcia prowadzone przez wychowawców klas lub zaproszonych specjalistów na temat:
  - a. praw dziecka;
  - b. ochrony przed przemocą;
  - c. przemocy rówieśniczej;
  - d. zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.
2. W każdej klasie dzieci są informowane przez wychowawcę/pedagoga/psychologa, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia, wykorzystywania lub dyskryminowania.
3. Rokrocznie rodzice zapoznawani są ze Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
4. W gabinetach pedagogów i psychologa znajdują materiały informacyjne dla dzieci dotyczącymi instytucji, w których mogą szukać pomocy oraz telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży.

Rozdział IX

Monitoring stosowania Standardów

§ 15.

1. Dyrektor wyznacza pedagoga szkolnego –jako osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w Szkole Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach.
2. Każde zdarzenie odnotowane jest w Rejestr Ujawnionych lub Zgłoszonych Incydentów lub Zdarzeń Zagrożających Dobru Małoletnich- załącznik nr 5
3. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.
4. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród pracowników placówki, raz w roku, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi załącznik 3 do niniejszych Standardów.
5. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany.
6. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.

7. Dyrektor szkoły wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom placówki, uczniom i ich opiekunom nowe brzmienie Standardów.

Rozdział X

Przepisy końcowe

§ 16.

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, uczniów i ich opiekunów poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz zamieszczenie na stronie internetowej.

Rozdział XI

Podstawy prawne:

Niniejsze Standardy zostały opracowane na podstawie:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz.1870).
3. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 984późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).

miejsce i data

Notatka służbowa

Dotyczy ucznia .....

imię i nazwisko, klasa

W dniu ..... otrzymałam(-em) następujące informacje/zauważyłem(am) następujące objawy*, na podstawie których można podejrzewać krzywdzenie małoletniego:

Opis sytuacji / zdarzenia:

Podjęte działania:

czytelny podpis

*właściwe podkreślić

Załącznik nr 2

....., dnia .....

Dokumentacja procedury interwencyjnej

Dotyczy ucznia .....

imię i nazwisko, klasa

Sposób zgłoszenia:

.....

Data przyjęcia zgłoszenia:

.....

Osoby uczestniczące:

.....

.....

.....

Zastosowane środki wychowawcze, dyscyplinarne, rekomendacje:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Plan działania (plan pomocy małoletniemu / środki zaradcze):

.....

.....

.....

.....

.....

podpisy:.....

.....

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad
ochrony małoletnich**

.....
miejsce i data

Ja, ... nr PESEL .....
nr paszportu .....

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Oświadczam, że w państwie ..... nie jest prowadzony rejestr karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego. Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie ..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX (*Przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu*) i XXV (*Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności*) Kodeksu karnego, w art. 189a (*Handel ludźmi*) i art. 207 (*Znęcanie się*) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. 1939 ze zm.), oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi w Szkole Podstawowej im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
Podpis

**Kwestionariusz ankiety dotyczący monitoringu standardów przestrzegania standardów
ochrony małoletnich**

Instrukcja

Ankieta jest całkowicie anonimowa, dlatego bardzo proszę o udzielenie szczerych i zgodnych z prawdą odpowiedzi. Dziękuję za wypełnienie ankiety. Pytania

1. Czy znany jest Pani/Panu dokument „Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem”?

☐ Tak

☐ Nie

2. Czy zapoznała się Pani/Pan się z treścią tego dokumentu?

☐ Tak

☐ Nie

3. Czy stosuje Pani/Pan w swojej pracy zasady tych standardów?

☐ Tak

☐ Nie

4. Czy w Pani/ Pana miejscu pracy przestrzegana są standardy ochrony dzieci przez dorosłych?

☐ Tak

☐ Nie

5. Jeżeli nie to w jakim zakresie?

.....
.....

2. Czy ma Pani/ Pan propozycje dotyczącą zmian standardów ochrony małoletniego w naszej szkole?

.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

REJESTR UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNICH

[illegible]

OBSZARY SZACOWANIA RYZYKA

OBSZARY	CZYNNIKI RYZYKA	ZNACZENIE RYZYKA (wysokie, średnie, niskie)	JAK ZREDUKOWAĆ RYZYKO?	DZIAŁANIA DO WDROŻENIA
Personel				
Partnerzy				
Współpracownicy				
Usługi				
Zewnętrzna komunikacja				
Pozyskiwanie środków/ wynajmy				

Standardy Ochrony Małoletnich to zbiór zasad, które stawiają ochronę dziecka (czyli osoby poniżej 18. roku życia) w centrum działań i wartości instytucji. Zasady te pomagają tworzyć bezpieczne, wolne od przemocy i przyjazne środowisko we wszystkich podmiotach działających na rzecz dzieci. Skuteczne wprowadzenie standardów ochrony dzieci sprawia, że każdy pracownik wie, jak reagować, gdy dziecku może dziać się krzywda, bo zna obowiązujące przepisy prawa i przyjęte w instytucji procedury postępowania. Aby prawidłowo rozpoznać sytuację, w której zagrożone jest dobro dziecka, potrzebna jest wiedza na temat tego, czym jest krzywdzenie dzieci i jakie mogą być jego symptomy oraz konsekwencje.

Jak rozpoznać przemoc?

Występowanie pojedynczego objawu na ogół nie jest dowodem na to, że dziecko doświadcza krzywdzenia, jednak zawsze warto to zweryfikować. Jeśli jednak symptom powtarza się bądź występuje kilka objawów jednocześnie, prawdopodobieństwo, że dziecko jest krzywdzone wzrasta. Podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy jest szczególnie uzasadnione, gdy objawom towarzyszą określone zachowania rodziców lub opiekunów. Sprawcami przemocy są najczęściej osoby z najbliższego otoczenia dziecka – rodzice/ opiekunowie, inni dorośli członkowie rodziny, osoby z kręgu znajomych. Mogą to być również rówieśnicy lub osoby dorosłe pracujące w instytucjach, w których przebywa dziecko.

Zachowania dziecka, które mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone:

- Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie lub nadmierne pobudzenie, problemy w regulacji emocji, które trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami.
- Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe.
- Wyraźnie odmienne zachowanie dziecka w obecności rodzica/opiekuna oraz w towarzystwie pozostałych osób.
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna.
- Długotrwałe, silne, niemożliwe do ukojenia płacz.
- Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym.
- Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój.
- Problemy ze snem, koszmary senne, lęk przed zasypianiem.
- Moczenie, moczenie nocne, zanieczyszczanie kałem.

- Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty. • Powtarzające się lub przymusowe zachowania seksualne.
- Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną).
- Przejawy zachowań seksualnych u dzieci przed okresem dojrzewania, np. zachowania odtwórcze, w tym kontakt ustno-genitalny z innym dzieckiem lub lalką, dotykane lub proszenie o dotykane okolic narządów płciowych, wkładanie lub próba włożenia przedmiotu, palca lub penisa do pochwy lub odbytu innego dziecka.
- Niechęć do przebijania się w towarzystwie innych.
- Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

Na jakie zachowania ze strony rodzica/opiekuna warto zwrócić uwagę?

- Ignoruje urazy fizyczne u dziecka lub przypisuje odpowiedzialność za ich powstanie osobie trzeciej lub podaje przyczyny powstania urazu niespójne z objawem.
- Wykazuje brak (lub nadmiar) zainteresowania stanem zdrowia dziecka.
- Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
- Jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia.
- Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego, obwinia za przemoc („to jego wina”, „ona mnie sprowokowała”).
- Ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem (wysokie wymagania wobec obowiązku szkolnego, brak akceptacji błędów, oczekiwanie wykonywania zadań lub podejmowania zachowań, na które dziecko nie jest jeszcze gotowe).
- Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne.
- Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie go w spory między opiekunami lub stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej).
- Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji).
- Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników, kontroluje każdą jego aktywność.
- Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.
- Jest bezradny życiowo, niezaradny lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka.
- Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych.
- Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

Diagnoza objawów przemocy fizycznej leży w kompetencjach lekarza, pewne symptomy można jednak zaobserwować w codziennym kontakcie z dzieckiem i powinny one być sygnałem do wnikliwej dalszej obserwacji oraz konsultacji medycznej.

Objawy fizyczne na ciele dziecka:

- pręgi na plecach, nogach i rękach;
- złamania; wybicie palców;
- pęknięcia skóry;

- strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki;
- krwawe wylewy do obu gałek ocznych; ślady po przypalaniu papierosem, przypominające pozostałości po ospie; zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim;
- liczne, na różnym etapie gojenia, znaki odbitej dłoni na ciele dziecka;
- krwawe sine ślady na podeszwach stóp.

Objawy fizyczne wykorzystania seksualnego:

Ciąża, która powstała u osoby poniżej 15. r.ż.; choroby przenoszone drogą płciową; obecność nasienia w otworach ciała dziecka; urazy genitaliów i odbytu dziecka; infekcje i stany zapalne okolic intymnych, zwłaszcza nawracające.

Symptomy wynikające z zaniedbania:

- Dziecko jest brudne, często nieprzyjemnie pachnie, nie jest prawidłowo pielęgnowane (np. pozostawiane przez długi czas w zabrudzonych pieluchach).
- Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (np. nie jest szczepione, nie ma okularów, nie otrzymuje zaleconych leków).
- Dziecko jest ubrane nieadekwatnie do pogody.
- Dziecko opuszcza się w nauce, jest często nieobecne w szkole czy przedszkolu.
- Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie jedzenie kolegom.
- Dziecko przebywa w otoczeniu nieprzystosowanym do swojego etapu rozwojowego, co zagraża jego bezpieczeństwu.
- Dziecko, którego stopień rozwoju na to nie pozwala, w szczególności dziecko poniżej 7 roku życia, pozostaje w domu bez opieki osoby dorosłej.

Jeśli przyjąłeś zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka lub sam zaobserwowałeś niepokojące symptomy postępuj zgodnie z przyjętymi standardami tj.:

- a) poinformuj o tym fakcie bezpośredniego osobę prowadzącą zajęcia lub przełożonego - pisemnie lub telefonicznie, osobiście;
  - b) jeżeli nie możesz przekazać osobom wymienionym w pkt a) reaguj i poinformuj odpowiednie służby np.(nr 112 Policja, Ośrodek pomocy społecznej).
2. Podstawowym celem Twojego działania jest zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecku poprzez szybką i skuteczną interwencję. Jednocześnie pamiętaj, że procedury nie uwzględniają interpretacji zdarzeń, złożoności życia i okoliczności, w których to samo zdarzenie może mieć różny przebieg, przyczyny i skutki. Przy podejmowaniu interwencji musisz wziąć pod uwagę wyjątkowość każdej sytuacji i konieczność dostosowania się do jej warunków. Pomoc dziecku krzywdzonemu realizuj zgodnie ze swoimi kompetencjami w porozumieniu z przełożonym i we współpracy z innymi służbami, czy instytucjami.
3. Powiedz o tym, że jesteś krzywdzony dorosłym, jesteśmy, aby Ci pomóc

Telefony zaufania dla osób w trudnej sytuacji życiowej:

- **0 800 12 01 48** - „Zatrzymaj przemoc” (numer bezpłatny);
- **47 72 99 149** - w sprawach terroryzmu;
- **800 12 02 26** - Policyjny Telefon Zaufania.

Linia bezpłatna, czynna codziennie w godzinach od 8:00 do 22:00;

- **116 111**- Ogólnopolski telefon zaufania dla dzieci i młodzieży.
- Numer **116 111** jest linią anonimową. Połączenia są bezpłatne. Linia jest czynna jest 24/h 7 dni w tygodniu. Więcej informacji na stronie 116111.pl;

- **800 12 12 12** - Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;
Numer telefonu skierowany do wszystkich dzieci potrzebujących pomocy. Dzwoniąc po numer można porozmawiać ze specjalistą, który postara się pomóc. Połączenie jest bezpłatne. Linia działa w godzinach od 8:15 do 16:15. Więcej informacji na stronie brpd.gov.pl

- **801 12 00 02** - Niebieska Linia. Osoby pokrzywdzone domową przemocą.
Dzwoniąc pod bezpłatny numer telefonu uzyskamy wsparcie oraz niezbędną pomoc.

- **801 19 99 90** - Ogólnopolski Telefon Zaufania Narkotyki - Narkomania.
Pod tym numerem otrzymasz wsparcie w przypadku, gdy Twoim problemem są narkotyki i uzależnienie od narkotyków. Możesz zadzwonić zarówno wtedy, gdy problem dotyczy Ciebie, jak i bliskiej Ci osoby. Telefon jest czynny codziennie, w godzinach 16 - 21. Informacje związane z problematyką narkotyków i narkomani oraz zapobieganiu tym zjawiskom znajdziesz również na stronie www.narkomania.org.pl;

- **47 72 28 226** - całodobowy telefon zaufania Krajowego Centrum ds. AIDS.
Telefon czynny od poniedziałku do piątku od 9:00 do 21:00. Więcej informacji na stronie aids.gov.pl;

- **801 24 70 70** - całodobowa linia Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych ITAKA.
Z numerów TP połączenie jest płatne tylko za pierwszy impuls, niezależnie od długości rozmowy, z każdego miejsca w Polsce. Numer dla połączeń z zagranicy +48 22 654 70 70. Przy całodobowej linii dyżurują pracownicy ITAKI oraz wolontariusze gotowi do pomocy w chwili, gdy zaginął człowiek. Więcej informacji na stronie zaginieni.pl;

- **116 000** – numer telefonu alarmujący o zaginięciu dziecka lub nieletniego.
Działa 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu <http://www.itaka.org.pl/>.

- **112** – numer alarmowy.

